

LATVIJAS FILMU PADOMES SĒDES

PROTOKOLS

tiešsaistē, plkst.15:00

Rīgā, 2020. gada 15.aprīlī

Nr.2

Sēdi vada:

Aija Bērziņa biedrības „Latvijas Kinoproducentu asociācija” prezidente;

Sēdē piedalās:

Dace Vilsone Kultūras ministrijas valsts sekretāre;
Dita Rietuma Nacionālā kino centra vadītāja;
Dāvis Sīmanis Valsts Kultūrkapitāla fonda Filmu mākslas nozares ekspertu komisijas priekšsēdētājs;
Aurēlija Ieva Druvieta Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētāja vietniece;
Jānis Putniņš Latvijas Kultūras akadēmijas Nacionālās filmu skolas vadītājs;
Zane Valeniece valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas Televīzija” projektu vadītāja;
Jānis Kalējs biedrības „Latvijas Filmu servisa producentu asociācija” valdes loceklis;
Ieva Romanova biedrības „Latvijas Kinematogrāfistu savienība” priekšsēdētāja;
Andris Ķēniņš biedrības „Latvijas Raidorganizāciju asociācija” izpilddirektors;

Uzaicinātie pārstāvji:

Inga Blese NKC vadītāja vietniece;
Uldis Zariņš Valsts sekretāres vietnieks kultūrpolitikas jautājumos;
Līta Kokale KM Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja.

Sēdē nepiedalās:

Andrejs Ēķis filmu producentis un režisors;

Darba kārtībā:

1. **Sēdes atklāšana, Filmu padomes priekšsēdētāja ievēlēšana** Dita Rietuma, Nacionālā kino centra vadītāja;
2. **Aktualitātes Kultūras ministrijā**, KM valsts sekretāre Dace Vilsone;
3. **Aktualitātes nozarē**, NKC vadītājas vietniece Inga Blese, biedrības „Latvijas Kinoproducentu asociācija” prezidente Aija Bērziņa;
4. **Nozaru stratēģijas izstrāde**, KM valsts sekretāres vietnieks kultūrpolitikas jautājumos Uldis Zariņš.

Sēdi atklāj: Dita Rietuma, Nacionālā kino centra vadītāja.

Sēdi protokolē: Sanita Muceniece, Nacionālā kino centra biroja administratore

1. Sēdes atklāšana, Filmu padomes priekšsēdētāja ievēlēšana, Dita Rietuma, Nacionālā kino centra vadītāja.

Dita Rietuma aicina tiešsaistē ievēlēt amatā Filmu padomes priekšsēdētāju. Pirmajā šī gada Filmu padomes sēdē tika nolemts priekšsēdētāja vēlēšanas pārcelt uz nākamo sēdi vairāku padomes locekļu klāt neesamības dēļ. Filmu padomes nolikumā ir noteikts, ka priekšsēdētāja vēlēšanas ir atklātas. D.Rietuma ierosina atkārtoti izvirzīt Filmu padomes priekšsēdētāja amatam Aiju Bērziņu. NKC piedāvā Aijas Bērziņas kandidatūru šim amatam. Citas kandidatūras netiek izvirzītas. Balsošana notiek tiešsaistē.

Ņemot vērā balsošanas rezultātus („par” – vienbalsīgi), **nolēma ievēlēt Aiju Bērziņu Filmu padomes priekšsēdētāja amatā.**

D.Rietuma aicina A.Bērziņu pārņemt sapulces vadītājas funkcijas.

2. Aktualitātes Kultūras ministrijā, KM valsts sekretāre Dace Vilsone.

D.Vilsone informē par aktualitātēm ministrijā, kas ir saistītas ar Covid-19. Ministrija ir izdarījusi maksimāli daudz, lai ekonomiskās sekas nebūtu izjūtamas maksimāli skarbā formā. Ir izcīnīta iespēja kultūras nozarei saņemt atbalstu. Valsts ir fokusējusies uz vispārēju pabalstu sniegšanu nevis atsevišķai nozarei, bet visiem, kas ir maksājuši nodokļus.

Darba devējiem tiek piedāvāts apgrozāmo līdzekļu aizņemšanās mehānisms, nodokļu termiņa pagarinājuma līdz pat 3 gadiem, gan dīkstāvē esoša darbaspēka izmaksu segšanai, gan arī valdes loceklim. Tas attiecināms uz institūcijām, kas tirgū darbojas kā darba devēji.

Otrs atbalsta mehānisms tiek piedāvāts pašnodarbinātajām personām un mikrouzņēmumu vienā personā darbiniekiem. Valsts atbalstu var saņemt, ja šīs personas ir dīkstāvē, ir maksājušas nodokļus un saņem pasīvās autoratlīdzības (AKKA/LAA un LaIPA). Pēc VID datiem uz 15.04.2020. 12 tūkst. personas uzņēmumos un 453 pašnodarbinātās personas un 81 persona sadaļā “”Māksla, kultūra”” saņem atbalstu.

Nav izdevies vienoties par dīkstāves pabalsta saņemšanas iespēju personām, kuras paralēli ir lektori Kultūras akadēmijā, vai veic citu pedagogiski izglītojošo darbu uz stundu likmēm.

Līdz šim nav pieņemts lēmums, vai Kultūrkapitāla fondam vajadzētu reaģēt uz Covid-19 un piedāvāt kādu atbalsta programmu.

Ārkārtas situācija pašreiz ir līdz 12.maijam, bet jau tagad ir skaidrs, kas visas darbības neatjaunosies ar vienu lēmumu, visdrīzāk būs noteikts pārejas periods, kurā noteikti būs noteikti sociālās distancēšanās nosacījumi.

D.Vilsone informē, ka ir sazinājusies ar Rīgas pašvaldības līdzfinansējuma programmas “Rīgas Filmu Fonds” administratoru un informējusi par līdzekļu nepieciešamību kino nozares atbalstam. Administrators ir apliecinājis, ka programma darbosies kā līdz šim, atbilstoši budžeta ierakstītajam.

A.Bērziņa: Vai ir bijusi runa par patenta maksātājiem, kuri pašreiz nesaņem nekādu atbalstu?

D.Vilsone: Politiku starpā par to ir bijušas karstas diskusijas. Dīkstāves pabalstu VID izmaksā 75% apmērā no iepriekšējā periodā uzkrātā. Patentmaksu veicējiem nekādi apgrozījumu rādītāji nav. Šīm personām vienīgais risinājums būs Labklājības ministrijas piedāvātais risinājums – sociālā nodrošinājuma pabalsts personām, kuras nevar pretendēt ne uz vienu citu pabalstu.

D.Sīmanis: Tiem patentmaksātājiem, kuri atbilst radošas personas statusam un kuri to varēs pierādīt Latvijas Radošo savienību padomei, pēc ārkārtas situācijas beigām būs iespēja pretendēt uz KKF radošo personu dīkstāves stipendiju.

A.Bērziņa: Vai ir jau zināmi kādi aprēķini, kā ārkārtas situācija ietekmēs nākamā gada budžetu?

D.Vilsone: Šodien tika saņemta premjera rezolūcija, kurā tiek aicināts pārskatīt izdevumus, un visu nenotikušiem pasākumiem paredzēto naudu apvienot neparedzētajiem

gadījumiem. Tomēr ir maz darbību, kuras nenotiek, un, kurām netiek veiktas iepriekšējas investīcijas. KM metode ir nevis visu atcelt un nedarīt, bet pārcelt uz vēlāku laiku. Protams, ka kopējie ieņēmumi valsts budžetā krītas.

3. Nacionālā kino centra aktualitātes, vadītāja Dita Rietuma un vadītāja vietniece Inga Blese

D.Rietuma akcentē budžeta līniju *Cash Rebate* vai līdzfinansējums ārzemju filmu uzņemšanai Latvijā. Pašlaik neiespējami prognozēt, vai ārzemniekiem būs iespēja šeit filmēt, un, cik intensīvi, vai finansējums tiks apgūst pilnībā, vai kāda daļa paliks neapgūta. Ja gadījumā rodas objektīva situācija ārkārtas situācijas dēļ, ka mēs nevaram šo naudu izlietot ārzemju filmu uzņemšanai, tad gribu aicināt padomi lemt neizlietoto naudu novirzīt nacionālā kino veidošanai gada otrajā pusē. Igauņu kolēģi, to jau ir rosinājuši darīt.

A.Bērziņa: Pagaidām viss ir nogaidošā režīmā. Cerams, ka kustība atsāksies uz rudeni. Tāpēc arī Rīgas Filmu fonds ir svarīgs. Ja robežas netiek atvērtas, tad būs skaidrs, cik naudas var apgūt. Jādomā par VKK piešķirumiem. Ja paliek pāri līdzfinansējuma nauda, tad būtu labi to iepludināt nacionālo filmu ražošanā, aizvietojot ārzemju finanšu apgrozījumu ar vietējo. Kā rāda aptaujas rezultāti, nozare pati spēj ģenerēt naudu.

Jānis Kalējs: Servisa nauda, kas palikusi pāri iepriekšējos gados, tika novirzīta minoritāro kopražojumu atbalstam. Pirmkārt kustība atsāksies kaimiņvalstu starpā.

D.Sīmanis: Vai nav tā, ka kopražojuma projektos Latvijas puse piedalās ar nedaudzām radošām personībām, mazāk ar praktisko filmēšanu. Mūs vairāk interesētu iespēja veicināt industriju, iesaistot tajā cilvēkus no tehniskiem līdz radošajiem šīs naudas apgūšanā. Minoritārās kopprodukcijas apkalpo ļoti šauru cilvēku loku.

A.Bērziņa: Varbūt iespējams šos līdzekļus ieguldīt attīstīšanā?

D.Vilsona: Tā kā šogad naudas apjoms ir lielāks, jo mēs dabūjam to naudu, kas pagājušā gadā netika iztērēta. Plus šajā programmā šogad ir vairāk līdzekļu nekā pagājušajā gadā.

I.Blese: Šogad piešķirtā nauda šim projektam ir 1 158 000 eur plus atlikums no pagājušā gada. Kopā – 1,3 milj. euro.

A.Bērziņa: drīzumā varam uztaisīt kopsavilkumu par līdzfinansējuma naudas paredzamo izlietojumu.

D.Rietuma: Jā, noteikti. Tagad – Inga Blese par aktuālo konkursu procesu.

I.Blese: Kad tika izsuldināts ārkārtas stāvoklis, mēs pagarinājām iesniegšanas termiņu ārzemju filmu konkursam līdz aprīļa beigām. Iepauzējām ar jaunu filmu ražošanas konkursu, kurā bija ieplānotas publiskās prezentācijas. Skaidrs, ka tās nevarēja notikt. Animācijas un dokumentālās filmas var tik turpinātas ražot. Sarežģītāk ir ar spēlfilmām. Mēs izvēlējamies projektus vērtēt tiešsaistes prezentācijās. Tās būs atvērtas tiešsaistes prezentācijas 20., 21. un 22.aprīlī. Daļa producentu ir iesnieguši informāciju, kā izmaiņas ir ietekmējušas viņu projektus. Tad ekspertu komisija vērtē projektus un līdz maija brīvdienām mēģina pieņemt lēmumus. Iezīmējas grūtības ar tiem projektiem, kuru ražošana prasa vairākus gadus. Mēs mēģināsim plānot šī gada naudu un domāt, kā projektus būs iespējams finansēt nākamajos gados, lai tos varētu pabeigt. Šobrīd mums ir izsludināts projektu attīstīšanas konkurss, kam 17.aprīlī noslēdzas projektu pieņemšana, un tāpat katru mēnesi var pieteikt projektus mārketinga un apmācības programmā.

A.Bērziņa: Daļai projektu mēs varam dalīt finansējumu uz trim gadiem, jo ir vajadzīgs laiks, lai savāktu naudu ārvalstīs pirms filmēšanas uzsākšanas. Šobrīd ir labs, lai piesaistītu papildu līdzekļus.

D.Sīmanis: Īsumā par KKF situāciju.

Visi projekti, kuriem bija paredzēts notikt šajā periodā, netiek noraidīti, un lūgums pēc pagarinājuma, gandrīz visos gadījumos tiek atbalstīts. Tas ir konceptuāls lēmums attiecībā uz visām nozarēm, arī uz kino nozari, kam vēl ir 9 nenoslēgti līgumi, jo nav skaidrs, vai būs iespējams izpildīt nosacījumus.

4. Nozaru stratēģijas izstrāde, KM valsts sekretāres vietnieks kultūrpolitikas jautājumos Uldis Zariņš.

U.Zariņš: Krīzes situācija nav atcēlusi regulāros darbus, un viens no darbiem, kas jāizdara līdz šī gada beigām, ir jāizveido jaunā kultūrpolitika 2021. – 2027.gadam. No tā izejot, mēs aicinām visas nozares veidot savas nozares stratēģijas. Kultūrpolitikas tvērums apmēram ir zināms, kādu mēs viņu gribētu redzēt, tas izriet arī no Nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027.gadam. **Četri galvenie mērķi ir:**

1. kultūras produkta pakalpojuma pieejamība pēc iespējas plašākam cilvēku lokam. Pēc kultūras patēriņa pētījumiem redzams, ka kultūras patēriņa loks ir stabils, bet tas neaug. Tas norāda uz iespēju uzrunāt auditoriju, kurai kultūras pakalpojumi līdz šim nav bijuši pietiekami pieejami. Jādomā par konkrētas auditorijas vajadzībām, kādas tās ir senioriem, jauniešiem, diasporai;

2. iespēja cilvēkiem pašiem piedalīties kultūras veidošanas procesos, ar to saprotot Dziesmu un deju svētku kustību, amatieru mākslu;

3. priekšnosacījumi visām kultūras nozarēm attīstībai;

4. kultūrizglītība – gan profesionālā pilnveide, gan kultūrizglītība visos līmeņos, sākot ar pamata profesionālās ievirzes līdz augstākai izglītībai.

Tie ir lieli griezumi, plus vēl daudz horizontālo jautājumu, kas ir jāņem vērā un jāintegrē šajā dokumentā, – gan digitalizācijas izaicinājumi, gan vides jautājumi. Tas, ko mēs šajā brīdī esam palūguši izdarīt visām nozaru padomēm, ir kopīgi apsvērt tuvāko septiņu gadus lielākos izaicinājumus, problēmas vai mērķus, kurus jūs gribētu savā nozarē paveikt. Šajā brīdī nav vajadzīgs detalizēti izvērst nozares stratēģijas plāns, bet sadzirdēt no jums lielās idejas un vīzijas, kuras mēs varētu ielikt kā uzdevumus lielajā kultūrpolitikas dokumentā. Lūdzu iesūtīt jūsu ideju skices līdz maija sākumam.

D.Rietuma: Nosūtīšu uzaicinājumu padomes locekļiem, kuri ir gatavi darba grupā strādāt, iedziļinoties kino nozares problēmās.

Noslēgumā gribētu mudināt arī raidorganizāciju pārstāvjus, kuru klātbūtne filmu padomē ir vēsturiska, pirms nākamās filmu padomes nākt ar savām idejām, kā raidorganizācijas varētu mērķtiecīgi sadarboties ar kino nozari.

Sēdi slēdz 15:58

Sēdes vadītājs

/A.Bērziņa/

Protokolēja

/S.Muceniece/